

رئیس‌جمهور شب گذشته به آنکارا سفر کرد
روحانی: ایران، روسیه و ترکیه
ضامن آتش بس سوریه بوده‌اند

گروه سیاست: رئیس‌جمهوری شب گذشته به‌منظور شرکت در پنجمین نشست سران کشورهای ایران، روسیه و ترکیه درباره تحولات و آینده سوریه، تهران را به مقصد آنکارا، پایتخت ترکیه ترک کرد. علاوه بر مذاکرات رؤسای جمهوری اسلامی ایران...

صفحه ۲

دوشنبه ۲۵ شهریور ۱۳۹۸ | ۱۶ محرم ۱۴۴۱ | ۱۶ سپتامبر ۲۰۱۹

بس از خروج عبدالله کل‌وعلی باباجان از «آک پارتی»
داوود اوغلو
در برابر اردوغان قرار گرفت

گروه جهان: شکاف در حزب عدالت و توسعه (اک پارتی) روزبه‌روز نمایان‌تر می‌شود. این حزب که در بیش از ۱۳ سال اخیر بر ترکیه حکومت کرده در حال از دست‌دادن چهره‌های شاخص خود است و تازه‌ترین چهره‌ای که به حزب حاکم ترکیه...

صفحه ۷

سال هفدهم | شماره ۳۵۲۵ | ۱۶ صفحه | ۴۰۰۰ تومان

سرمقاله

درباره شفاف‌سازی رأی نمایندگان

سیدمصطفی هاشمی‌طبا

اظهارات تند و اهانت‌آمیز یکی از وعاظ تهران به مجلس شورای اسلامی و نمایندگان آن و واکنش برخی نمایندگان مجلس به این اظهارات، صرف‌نظر از حق یا ناحق‌بودن طرف‌ها حکایت از آن دارد که با وجود توصیه‌های دینی مبنی‌بر اخوت و برادری و توصیه رهبری مبنی‌بر وحدت و همبستگی در مقابل دشمن اصلی، می‌خواهیم نظرات شخصی خود را با تهدید و ارباب و جوسازی به کرسی بنشانیم و این حداقل نشانه‌ای از نداشتن بلوغ فکری و پابندنبودن به آموزه‌های دینی و مصلحت‌های کشور است. هنوز مرکب اتهام‌زنی و اختلاف دو روحانی‌عالی‌رتبه در کشورمان خشک نشده و هنوز چند روزی از تصویر صلح‌آمیز و آشتی‌جویانه ایشان نگذشته است که این‌بار درگیری به نامناسب‌ترین وجه در جامعه اتفاق می‌افتد و بی‌گمان مانند بسیاری از موارد دیگر موجب بی‌اعتمادی جامعه به مسئولان و نهایتاً به نظام می‌شود. بدون مناسبت نیست اندکی به موضوع اختلاف بپردازیم و آن را موشکافی کنیم تا انگیزه‌های این موضع‌گیری‌ها معلوم شود. نمایندگان مجلس در زمینه چگونگی اخذ آرا به این نتیجه رسیده‌اند که رأی نمایندگان باید مخفی باشد و نتیجه رأی‌گیری اعلام شود و این مذاق افرادی از جمله واعظ یادشده سازگار نبوده و انتظار دارد رأی تک‌تک نمایندگان درباره موضوعاتی که به آن رأی می‌دهند، معلوم باشد و به این امر شفافیت می‌گویند. در این زمینه می‌توان دو نوع اعلام رأی‌گیری کرد:

۱- رأی‌گیری به‌صورت مخفی، به‌طوری‌که رأی تک‌تک نمایندگان معلوم نباشد ولی نتیجه رأی‌گیری و شمارش آرای موافق، مخالف و بی‌طرف معلوم شود.

۲- رأی‌گیری به‌صورتی‌که رأی هر نماینده معلوم باشد و روی برگه آرا نام نماینده مشخص شود و سپس اعلام شود که کدام نماینده چه رأیی داشته است. طبیعی است در هر کدام از لوابح، طرح‌ها، استیضاح‌ها، نتیجه سؤال از وزرا و هر مورد دیگری که در مجلس مطرح می‌شود، نمایندگان در روزهای بحث در این موارد در صحن علنی و احیاناً در کمیسیون‌ها مورد نظر قشرهای مختلف جامعه و احیاناً افراد صاحب نفوذ قرار می‌گیرند و شاید برخی تهدیدها و تطمیع‌ها هم درباره ایشان جاری شود؛ یعنی نمایندگان تحت فشار قرار می‌گیرند که رعایت فـلان صاحب قدرت یا ثروت را بکنند. در این حال رأی نماینده تحت تأثیر فشارها قرار می‌گیرد و چه‌سلی تهدیدها و ترغیب‌ها پس از اعلام رأی صورت عملی به خود بگیرد. نمایندگان مجلس علی‌الاصول باید در ارائه رأی خود استقلال لازم را داشته باشند. طبعاً چنانچه نماینده مجلس ترس و واهمه از سرانجام کشف رأی داشته باشد، استقلالش خدشه‌دار می‌شود. در قانون اساسی هم به‌جز آنچه درباره استقلال و وظایف نمایندگان مجلس نوشته شده است، همه‌جا مجلس مورد خطاب است؛ یعنی آنچه از نتیجه مجلس حاصل می‌شود؛ یعنی مجلس به‌صورت سیستمی یکپارچه دیده شده و نتیجه حاصل از بحث‌ها و رأی‌گیری نمایندگان ملک قرار می‌گیرد. حال بنیمم اگر رأی تک‌تک نمایندگان معلوم و علنی شود چه سود و چه زبانی دارد و چه کسانی از آن منتفع می‌شوند.

الف- قاطبه جامعه فرصت و انگیزه بررسی تک‌تک آرای نمایندگان را ندارد؛ بنابراین نسبت به آن تعاملی نخواهد داشت.

ب- در حوزه‌های نمایندگی برخی افراد مخالف و حساس و رقیب نمایندگان، آرای نمایندگان را دست‌ان‌باز قرار می‌دهند...

ادامه در صفحه ۲

«شرق» ماجرای سرگردانی پورتال مهم ارزی برای رصد دلارهای خزانه را بررسی کرد

پازل حاج قربانعلی و ارز دولتی

صفحه ۵

در پی حمله انصارالله به پایگاه‌های سعودی انجام شد

اتهام‌زنی دوباره سعودی آمریکایی علیه ایران

• بررسی حقوقی انتساب حملات پهبادی انصارالله یمن به ایران • گزینه‌های محدود ترامپ در واکنش به حمله به آرامکو

صفحه‌های ۷ و ۱۵

یادداشت

زمین‌لرزه طیس و درسی برای امروز

دلیل سروصداهایی که جانوران می‌کردند، بوده باشد. سبب آن است که بخاراتی در درون کره زمین محصورند که در نتیجه رویداد یک زمین‌لرزه از ترک‌ها و شکاف‌های زمین به بیرون راه می‌یابند». در سال ۱۹۱۰ وی ادعا کرد که به کشفی دست یافته است که در آن سیم مسی تلگراف جنبش زمین را می‌گیرد و نزدیک‌بودن زمین‌لرزه را شش ثانیه پیش از رویداد هشدار می‌دهد. این مبتکر در مقاله‌ای در روزنامه ایران‌نو، شرح می‌دهد که چگونه نخستین‌بار متوجه اثرات هشداردهنده زمین‌لرزه ۱۸۹۷ م. روی خط تلگراف شد. حقیقت آن است که او توانست یک زمین‌لرزه را با دستگاه ساده‌ای که برای هشدار پیش‌هنگام زلزله ساخته بود، قبل از رسیدن امواج مخرب ثانویه پیش‌پای‌کند و با فریاد به خانواده‌اش اطلاع دهد که امواج مخرب زلزله در راه‌اند و به بیرون بروند! این مورد را باید یکی از اولین موارد موفق کاربرد سامانه هشدار پیش‌هنگام زلزله در جهان دانست. از سوی دیگر بسیاری از زلزله‌های شدید و اصلی چند تا چندین ماه، گاه تا یک دهه، بعد از رخداد زلزله‌های با اندازه متوسط (بزرگای حدود پنج) رخ داده‌اند. رابطه بین زلزله‌های با بزرگای متوسط و لرزه اصلی پی‌آمد آن مشخص شده است. به‌طور خاص ۱۱ زلزله بزرگ ایران با بزرگای بیش از شش در قرن گذشته با افزایش تعداد زلزله‌های متوسط (بزرگای چهار تا شش) در بازه زمانی پنج سال قبل از زلزله اصلی رخ داده‌اند. قبل از زلزله سال ۱۹۰۹ ناحیه خلیج سانفرانسیسکو در ۱۸۶۸ م. زلزله‌های متوسط مهمی رخ داده است. قبل از زلزله ۲۸ اکتبر ۱۷۰۷ کانتو (بزرگ‌ترین زلزله ژاپن با بزرگای ۹، قبل از زلزله ۲۰۱۱ سندیای) و زلزله اول سپتامبر ۱۹۲۳ کانتو توکیو با بزرگای هشت و حدود ۱۴۳

که تمام آثار تاریخی و بناهای باستانی آن در زلزله ۱۳۵۷ ویران شد. این رخداد درس مهمی به ما داد که اگر زمین‌لرزه شدیدی در نزدیکی هر آبادی مهم ما در داخل فلات ایران رخ دهد، امکان دارد ما تمام یا بستر آن دارایی فیزیکی یا فرهنگی و معنوی را از دست بدهیم. همین اتفاق به شکلی دیگر در زلزله پنجم دی ۱۳۸۲ بم نیز تکرار شد. زمین‌لرزه طیس شروع بحث‌هایی را در کشور دامن زد که آیا می‌توان به شواهدی قبل از رخداد زمین‌لرزه دست یافت تا بر مبنای آن رخداد زمین‌لرزه‌های شدید و اصلی را در ماه‌ها و سال‌های بعد حدس زد؟ زمین‌لرزه ۱۸۶۸ م. (۱۲۴۷ شمسی در زمان ناصرالدین‌شاه قاجار) در حصار گلی در دریاچه نمک قسم از این نظر جالب است که قدیمی‌ترین کوشش شناخته‌شده برای پیوندادن رفتار بی‌هنجار جانوران پیش از یک زمین‌لرزه با خود پدیده زمین‌لرزه و نیز با اثرات آن بر مخابرات تلگرافی است. یوسف تلگرافچی، مسئول تلگراف‌خانه کرمان، در روزنامه دولتی ششم مهر ۱۲۸۵ ش. (۱۹۰۶ م) می‌نویسد: «در ۱۰ جمادی‌الاول در همه‌جا مخابرات به‌وسیله خطوط تلگراف دستخوش دشواری بسیار و دریافت ضعیف شد که از آن می‌توان این نتیجه را گرفت که هنگامی که زمین‌لرزه‌ای نزدیک به روی‌دادن باشد، روز پیش از آن شدت الکتریسته در زمین بیشتر می‌شود و در نتیجه مخابرات تلگرافی را دشوار می‌سازد... در شب مورد بحث، پیش از جنبیدن زمین و نزدیک به رویداد زمین‌لرزه، جانوران و پرندگان ناله و فریاد می‌کردند و بیشتر مردم بی‌ی زنده‌ای مانند بوی گوگرد حس می‌کردند که سبب دست‌دادن بر فراز شستری‌کوه، گزارش شده است. ۸۰ درصد تلفات در خود طیس جان باختند. طیس شهری تاریخی بود

مهدی زارع

بیست‌وپنجم شهریور یادآور زمین‌لرزه ۱۳۵۷ طیس با بیش از شش هزار کشته است. این زلزله در ساعت ۱۹:۰۶ بعدازظهر و حدود ۱۵ دقیقه بعد از غروب آفتاب، شهر طیس و ۳۰ روستای اطراف آن را در هم گوید. دقیق و ساعت اولیه بعد از رخداد زلزله طیس برای بازماندگان در حال جست‌وجو در شهر کاملاً ویران‌شده و در تاریکی هوا بسیار هولناک بود، به‌نحوی‌که آنها که هنوز زنده‌اند، همچنان از آن حال‌وهوا به‌عنوان خاطره‌ای تلخ یاد کرده و با جزئیات تعریفش می‌کنند. مشخصه محل زلزله طیس آن بود که شهر به نحوی ویران شده بود که برای بازماندگان یادآوری اینکه خانه‌های خود و بستگانشان در کدام محل دقیق جغرافیایی در میان خرابه‌ها واقع بوده، دشوار بود. در ساعات و دقیق قبل از این زلزله هیچ پیش‌لرزه‌ای در ایستگاه‌های لرزه‌نگاری که آن هنگام وجود داشتند، ثبت نشده (چه‌بسا رخدادهای کوچکی اگر رخ داده باشد نه در ایستگاه‌های واقع در دوردست قابل ثبت بودند و نه در ایستگاه شتاب‌نگاری طیس که متخصص ثبت زلزله‌های شدید بود و از سوی زنده‌یاد مهندس علی‌اکبر معین‌فر، مدیر دفتر فنی سازمان برنامه آن زمان، نصب شده بود). اما برخی رویدادهای غیرعادی هشداردهنده، مانند رفتار غیرعادی جانوران و نمایان‌شدن یک روشنائی بر فراز شستری‌کوه، گزارش شده است. ۸۰ درصد تلفات در خود طیس جان باختند. طیس شهری تاریخی بود

تیتراها

صداسیما مدعی نقش دولت و شورای هماهنگی اقتصادی در تشکیل دادگاه‌های ویژه شد

دولت تکذیب کرد

صفحه ۶

رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس مطرح کرد
جزئیاتی از پیشنهاد
۱۵ میلیارد دلاری
فرانسه به ایران

صفحه ۳

با اخراج برانکو، تهران اشک‌نریخت
از تشویق ایسلندی
در ایران تا پرتاب بطری
در عربستان

صفحه ۱۴

غفوری فرد، عضو مؤتلفه:

احمدی‌نژاد را با هنر آورد

صفحه ۲

حرف اول

دلار کاهشی و کالاهای افزایشی

مهدی تقوی | اقتصاددانان

نرخ دلار که سال گذشته و بعد از شوک خروج ترامپ از برجام و اعمال تحریم‌های بی‌سابقه علیه ایران، جهش پیدا کرده بود، اکنون چند ماهی است در فضایی با ثبات قرار گرفته و در کانال ۱۱ هزار تومان تثبیت شده است؛ حتی شواهدی مبنی بر تغییرات عرضه و تقاضا و احتمال کاهش بیش از این نرخ ارز نیز وجود دارد. بانک مرکزی با درپیش گرفتن سیاست ساماندهی صرافی‌ها و فروش ارز از طریق بانک‌ها، نرخ ارز را کنترل کرده است. باین‌حال افکار عمومی این پرسش را مطرح می‌کند که چرا وقتی نرخ ارزها به‌ویژه دلار افزایشی می‌یابد، بلافاصله نرخ اجناس و خدمات نیز خود را تطبیق می‌دهند، اما وقتی نرخ دلار کاهشی می‌شود و نسبت به گذشته تا حدود ۳۰ درصد کاهش می‌یابد، اثری از کاهش قیمت‌ها نیست؟ سال گذشته نرخ دلار به مرز ۲۰ هزار تومان رسیده بود که این نرخ وضعیت ناخوشایندی را برای ایران و بخش‌های مختلف صنعتی، تولیدی و خدماتی و در کل اقتصاد کشور پدید آورده بود؛ اما نرخ کنونی متناسب با شرایط ایران است، چراکه ضمن وفق‌یادکردن بازار با این نرخ و آرامش موجود در آن، قاجاق بی‌صرفه و واردات بی‌رویه نیز تا حدی غیراقتصادی شده است. با وجود این مسئله و کاهش نرخ دلار، قیمت محصولات همچنان بالااست و حتی شبب صعودی دارد، چراکه در این میان فقط بانک مرکزی به فکر ساماندهی بوده و دیگر نهادها وظیفه خود برای نظارت و بازرسی را به‌درستی ایفا نکرده‌اند. در این مقطع که بازار داخلی و خارجی حاشیه امن دارد، باید با افزایش حجم صادرات، ذخایر ارزی خود را افزایش داد. علاوه بر نفت، گاز، پتروشیمی و معینات، تقویت توانمندی در بخش صادرات غیرنفتی نیز اهمیت دارد، چراکه نقطه ضعف اقتصاد ایران که تحریم‌ها را اثرگذار می‌کند، در همین بخش است. سیاست‌های فعلی بانک مرکزی توانسته آرامش نسبی را در بازار ایجاد کند، اما ایفای نقش آن به‌تنهایی کارساز نیست و دیگر نهادها نیز باید برای بهبود وضعیت اقتصادی و معیشتی گام بردارند تا اثر کاهشی‌شدن نرخ ارزها خود را نشان دهد. در ماه‌های اخیر وزیر امور خارجه و رئیس‌جمهور، مذاکره با اروپایی‌های حاضر در برجام و حتی کشورهای بیرون از آن را شدت بخشیده‌اند که البته نتایج قطعی آن هنوز مشخص نیست...

ادامه در صفحه ۲

برای درج تبلیغات خود در وبسایت روزنامه شرق با ما تماس بگیرید

دومین روزنامه پربازدید ایران در فضای مجازی

۸۸۱۹۳۹۷۹-۸۸۱۹۲۸۷۷

sharghdaily.ir

خبر به وقت شرق

به

تلگرام شرق
پیوندید

@sharghdaily

ارتباط با روزنامه شرق

SHARGHLINE
@SHARGHDAILY.IR

پیام کوتاه
۳۰۰۰۴۶۹۹

sharghline@sharghdaily.ir

الو شرق
۸۸۶۴۰۲۶۰